

ივერიის

რედაქცია:

ნიკოლოზის ქუჩა, 21.

ტელეგრაფი.

ბაზმის დასაბარებლად

და განცხადებითა დასაბეჭდად
უნა მამარაშვილი რედაქციის და წერა-კითხვა
გამართ. საზოგადოების კანცელარიაში
ფასი განცხადებისა:
ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე
16 კაპ., შემთხვეულად—8 კაპ.

„ივერიის“ ტელეფონი № 227

„ივერიის“ ტელეფონი № 227

დღევანდელი გაზეთთან ხელის-მოწყვერების ურიგდებათ ანგარიში
„გაბრიელი ენიკოპოსის სახსოვრად დაბარებული ბიბლიოთეკისა“.

ქართული თეატრი

გვირგვინი, 28 დეკემბერი,

ქართულის დრამატული დასისაგან მუ. მისინი მონაწილეობით წარ-
მოადგენილი იქნება

სამეფო

ისტორიული დრამა 5 მოქ. და 7 სურ., თავ. დ. ერისთავისა.

მონაწილეობას მიიღებენ: ქ. ნ. მესხი, კარგარელი, რველოვასი,
ბ. ნიკოლოზი, გამყრელიძე, სვიმონიძე, შათირიშვილი, კანდელია, მკედ-
ლიშვილი, დანიელი, კარბელი, სავაროვი, გვარამაძე და სხვ.
ადგილების ფასი ჩვეულებრივია
დასაწყისი 8 საათზედ

რეჟისორი კ. მესხი

პირველი კერძო სამეურნელო ექიმის ნავასარდიანისა

(კუთხაში, ვარსკვლავის ძეგლის პირდაპირ)
ავადყოფთ იღებენ ექიმის ყოველ
დღე, კვირა დღეებს გარდა.

დილაობით:

ბ. ა. ნავასარდიანი, 11—12 საათ.
საღამო 12—1 საათ. (სივლილი-
ნი) საზარდეს ავადყოფილობანი.

გ. მ. ჩაქვაძე, 9—10 საათ. სწე-
ულეებანი: შინაგანი, თვალისა და ნერ-
ვებისა.

ფ. ა. ბაბასანიანი. — დღის 11—
12 ს. ქალთა სწეით და ბავშვების
ავადყოფილებს.

ა. ბ. კარაბაგვიანი. 1—1 1/2 სა-
ათ. შინაგანი და ბავშვებისა.

ბ. გ. გუგუნი. დღით 1 1/2—2 1/2
ს. შინაგანი, სურის, ყელის და საშ-
არდეს ავადყოფილობის.

სადამოთხოვით:

ა. მ. შულციანი. 6—7 საათ. ში-
ნაგანი, ბავშვებისა და ნერვებისა.

ტ. ა. რუჟიკოვი. — სამეურნელოში
გამოიყვანეს ქიმიურად და მიკ-

როსკოპილად შარდს, ნახევლის,
სისხლს, რძეს და სხვ.

რჩევა-დარიგებისა და რეცეპტების დაწე-
რის ფასი ათი შაური; დარიბითვის უფე-
სოდ; ფასი კონსულტებისა და ოპერაციებისა
თვის—მორიგებით.

დიარქტორი სამეურნელო-სა და რეცეპტ-
ორი შედგინების ნავასარდიანი.

Первая частная лечебница Д-ра На-
васардиана.

Тифлиси, противъ памяти. Воронцову
(წ.)

მთავრობის ბანკარუტობანი

დათხოვნილი იქნენ: თანამდებობა-
დანი ავადყოფილობის გამოს, თავისისა-
დგ თხოვნით, ქ. ბათუმის მოადგილე-
ტერა, მოადგილე ვეგორაგი და
ტფილისის სახანაბროს ზედადამკვე-
ლი, კოფეცეკა სეკრეტარი ელიაოგი.

† ა. ფ. საგინაშვილი
(ნერვოლოგი)

10 დეკემბერს, აღზღუნში გარ-
დაიცვალა სამსახურს გარეშე მყოფი
გენერალ მაიორი ივანე ზურაბის ძე

მცენარეთა და სულიერ არსებითა
შორის და რა განჩნდა პირველად
ქვეყნად: მცენარეული თუ სულიერნი
არსებანი.

ბიოლოგიაში, ესე იგი იმ მცენ-
ერების დარგში, რომელიც ამ გვარს
საგნებს იკვლევს, დიდ ხანს ეს საგ-
ნები სრულიად გამოურყვეველი იყო;
მეორე იმისთანა აზრი წარმოიქმნა,
რომელიც ახლა სრულიად დავიწყე-
ბულია და უარყოფილი.

ნამდვილი მეცნიერული გამოკ-
ვლევა ამ გვარის საგნებისა შეიქმნა
შესაბამისი მხოლოდ მიწინა, როდესაც
გამოიგონეს მიკროსკოპი (თვალ-მა-
დილი). ამ საუცხოო იარაღმა მოგვე-
ცა შეძლება გვიარჩიოთ და შევი-
წყველოთ სხვადასხვა გვარ არსებ-
თა მიკროსკოპული აგებულება,
რომლის გარეშე შეუიარაღებელი
თვალით შეუძლებელია. მხოლოდ
მიკროსკოპს შეუძლიან გვაჩვენოს,
რომ ყოველ არსების ნაწილები შეს-
დგენილია უჯრუტებისაგან, რომ-
ლებიც მიკროსკოპული ერთი-მეორეზედ
და ამ გვარად შეადგენს არსების

საგინაშვილი. განსვენებული ტუ-
ლისის გუბერნიის აზნაურთაგან იყო ტ
დაიბადა 15 იანვარს 1839 წელს. განთ-
ლებდა საგინაშვილმა გრუზინის გრან-
დერთა რაზმის სახელდრო მოსწავლეთა
სასწავლებელში მიიღო და 1855 წ.
31 დეკემბერს სამსახურში შევიდა
ჯარის კაცად. განსვენებული ზევს
ომსა და ბრძოლის დაესწრო. 1858
წელს, ლეკებთან ბრძოლის დროს,
სამხედრო მე-4 ხარისხის ორდენის
წარჩინების ნიშნით იქმნა დაჯილდო-
ვებული. 1861 წ. 6 იანვარს ლეკთა
ჯარის საზავებულო ექსპედიციაში
მონაწილეობისათვის პრაპორშჩიკის
ხარისხი მიიღო. 1864 წელს ახმეტის-
ვის ჯართან ერთად 11 მაისს მომ-
დარ ბრძოლაში თავის გამოჩენისათ-
ვის დაჯილდოვებულ იქმნა სტანის-
ლავის მე-3 ხარისხის ორდენით. ამ
ბრძოლიდან დაბრუნების შემდეგ
იგი მე-4 მსრულებელთა რაზმის უფ-
როსად იქმნა დანიშნული. 1873 წ.
მან კაპიტნის ხარისხი მიიღო. განს-
ვენებულმა მონაწილეობა მიიღო
ავრეთე ოსმალეთთან ომში 1877—
1878 წლ. ამ ომის დროს დაჯილ-
დოვებულ იქმნა წმ.ვილამის მე-4
ხარისხის ორდენით. 13 სექტემბერს
სუბოტანს საგინაშვილი ტყვეთა ხე-
ლში დასჭრეს. ამის მიუხედავად,
მან რამდენიმე დღის შემდეგ
მონაწილეობა მიიღო ალაშქრის სი-
ბილეთებზედ მომხდარ ბრძოლაში
1, 2 და 3 ოქტომბერს, რისთვისაც
დაჯილდოვებულ იქმნა ოქროსი ხლით
ამავე ბრძოლაში 3 ოქტომბერს სა-
გინაშვილმა თავისი ბატალიონით
აიღო მტრის მიუვალა სიმაგრე აუ-
ლიარის მთაზედ, რისთვისაც მის
ერთად წმ. გიორგის მე-4 ხარისხის
ორდენი, ხოლო 23 ოქტომბერს,
დღევანდელ ბრძოლაში გამოჩენი-
სათვის წმ. სტანისლავის მე-2 ხარის-
ხის ორდენი. 1882 წელს განსვენე-

სხეულს.
როდესაც ჰხედავთ ხეს და რომე-
ლსამე სულიერი არსებას, ვთქვათ,
ფრინველს, ან თოხფხეს, თქვენ, რა-
საკვირველია, დარწმუნებული ხართ,
რომ მათ შორის არაერთი მგზავსება
და ერთობა არ არის აგებულეაში.
თუმცა, ვიმოკრებთ, შეუიარაღე-
ბელის თვალთა ჩვენ არ შეგვიძლიან
შევინწნათ რომე ერთობა მცენა-
რისა და სულიერ არსების აგებულე-
ბათა შორის, მაგრამ, სამაგიეროდ,
მიკროსკოპი გვიჩვენებს, მაშასადამე
შევიწნათ უჯრუტები, რომლისაგანაც
სულიერი არსების სხეული და მცე-
ნარე შედგება, ერთი მეორესაგან
არაფრთი განირჩევა. მაშასადამე, ყო-
ფელთა მგზავსება და ერთობა იმ ელე-
მენტებში, რომლებიც მცენარისა
და სულიერ არსების სხეულს შემ-
ადგენენ, ეს ფრად სანდგერესა და
ოკლებეა იმისი დამამტკიცებელია,
რომ მცენარეთა და სულიერ არსებ-
თა შორის ერთ-გვარობა და ერთობა
უნდა იყოს.
ამ უკანასკნელის მოსაზრების და-

ბული იმიერ-კასიის მხარეს მე-5
მსრულებელთა რაზმის უფროსად იქმნა
დანიშნული, სიდაც ერთგულის სამ-
სახური თავი ისახელა. 1894 წელს
23 მაისს განსვენებულმა გენერალ-
მაიორმა მიიღო და სამსახურს თავი
დაანება.
განსვენებულის გვამი დასაფლავე-
ბულ იქმნა აღბულლის მახლობლად
სოფ. ჩხვიტკში.

ახალი ამბავი

დღეს, 28 დეკემბერს, ქართულ
თეატრში ქართულის დრამატული
დასის მიერ, ქ. ნ. მესხის მო-
წარმოებით, წარმოდგენილი იქნებ-
და ისტორიული დრამა „სამშობლო“.
წარმოდგენაში მთელი დასი იღებ-
ს მონაწილეობას. ამ გზობით „სამშო-
ბლო“ მთლიან, შეუმოკლებლად იქ-
ნება წარმოდგენილი.

დღეს, 28 დეკემბერს, ნაშუა-
დღეის პირველ საათზედ, აკურთხე-
ბენ ქალაქის პირველ დამის თავ-შე-
საფარი, ვირანკოვის ქუჩაზედ, მერ-
იოკოვის სახლში, წითათვის ქარ-
ხის პირდაპირ.

სამშობლოს, 23 დეკემბერს, კი-
ევკისის საიმპერატორო სამეურნეო
საზოგადოების სამკომ დაუფხავნა იმ
სოფლის მეურნეთა, რომელთაც თამ-
ბაქოს პლანტაციები აქვთ, წერილე-
ობა მიიღონ 15, 16, 17 და 18
იანვრის კრებებზედ საზოგადოების
სადგომში. ამ კრებებზედ ლაპარაკი
იქმნება მეთამბაქოეთა საქირების და
იმის განვითარების შესახებ.

არ იქნა, ბოლო არ მოელო
ზოგიერთ ჩარგების ბორტო-მოქმედე-

მატკიცებელი საბუთი კიდევ არის
მცენიერებაში: რამდენადც მდაბლ
სულიერი არსების ავიღებთ, იმდენად
უფრო კლებულობს განსხვავება მცე-
ნარისა და ამ არსების შორის; იმდენად
ეს სულიერი არსება უახლოვედება
თავის თვისებით მცენარეს; ბოლოს,
მრავალი მდაბალი სულიერი არსება-
თა შედარების შემდეგ, ჩვენ შევე-
ხებდებით იმ გვარ სულიერი არსებ-
ათა, რომლებიც თავისი აგებულე-
ბით შეადგენენ „პროტისტებს“ სუ-
ლიერი არსებათა, ესე იგი იმთა, რომ-
ლებიც პირველად განჩნდნენ ქვეყნად,
ხოლო ამთაგან-კი განუზომელ დრო-
თა განმავლობაში „განვითარები“-ს
წყალობით წარმოსდგა ურაცხე სხვა-
დასხვა სულიერი არსებათა სამეფო.
„პროტისტების“ არსება უდარკვა;
ესენი იმითი არიან შესანიშნავნი,
რომ ფრად მარტოვის აგებულე-
ბისანი არიან: შესდგებიან მხო-
ლოდ ერთის მიკროსკოპული თუჯ-
რის ელემენტისაგან; ერთის შხრივ
რომ იმ გვარი თვისებანი აქვთ, რომ

მას. მეტს გაუკვირდება, როდესაც
ვაიგებს, რომ ჩარჩობამ წარმოდგე-
ნების დროსაც ირინა თავი. თურმე
ეს ვაებატონები წინდარჩევი პიულუ-
ლოებდ წარმოდგენების ბილეთებს
და შემდეგ ერთი ორად და ერთი
სამად აძლევენ იმას, რომელსაც ბი-
ლეთის აღება დაუფიქრებდა და წა-
რმოადგენის დაწყებისას მოსტრუფებს
ბილეთის აღებას. ასეთი შემთხვევა,
სხვათა შორის, პეტის „სამშობლოს“
დღემის დროს ხდებო ხოლმე. 23
დეკემბერს პეტის და-მისს წარმო-
დგენის დროს ვილაც ცალ-თავლა
და ვილაც რაქველ ვალდურების ექვს
შაურთან ბილეთებს თარამეტ შაურა-
და და მანეთად ჰყიდდნენ. „სამშო-
ბლო“ წარმოდგენის დროს ხომ უფ-
რო მეტს ართმევს. საქირაო, ყუ-
რადღებში მიტკიცეს ამ გარემოების
ვისიც ჯერ არს, და ბოლო მოუ-
ლოს ხსენებულ ბორტო-მოქმედებას.

მათარობას აზრად აქვს მომავალს
1898 წელს ვაშაბათის ტულეფონე-
ტი პეტროვისა, განჯასი, გროზნასა
და ქუთაისში.

ამის წინადა ქალაქის ლაბარა-
ტორიაში გასინჯეს ის ლინეობი,
რომელსაც ტფილისის სარადებში
ჰყიდან და აღმოჩნდა, რომ ყველა
სხვა დასხვა საღებავით იყო შეღები-
ლი. ამიტომ გადაწყვიტეს ხშირად
გასინჯონ ხოლმე ლინეობი და პა-
სულის გვაშაბი მისკენ, ვისაც შეღე-
ბილი და საერთოდ გაფუჭებული
ღვინეობი აღმოჩნდება.

კავკასიის სამოსწავლო ოლ-
ქის მზრუნველი ბ. ნ. კ. იანოვს-
კის თხოვის ტფილისის მთავრობის
რომ არიმი ლინისიგინა იმასრე
დუშეთის მზრის სოფ. მკვიდს-ჯერის.
სასწავლებლის შენობის დამთარეზი-
სათვისაო და ამისათვის კარგი იქნე-

ლთაც სულიერი არსება დახასიათ-
დება, მეორეს შხრივ იმისთანა თვისე-
ბათაც შაპებთ ზოგიერთთა ამ გვარ
არსებათა („პროტისტების“) შორის,
რომლებიც მცენარეს ამგზავსენ.
თავი, ამ გვარმა „ორ-გვარობამ“
აგებულებისამ გამოიწვია ის აზრი,
რომ ეს პროტისტების—უპირვე-
ლესი არსებანი-უწინარეს ყოვლისა
ქვეყნად განჩნდნენ უსული ნივთი-
ერებისაგან; შემდეგ კი ერთის შხრივ
მათგან წარმოსდგნენ მცენარეანი, ხო-
ლო მეორეს შხრივ „განვითარები“-ს
წყალობით სულიერი არსებანი.

ერთის სიტყვით, მცენარენი და
სულიერი არსებანი წარმოსდგნენ
ერთი მეორისაგან, ასე რომ შეადგე-
ნენ ორს შტოს ერთის ხისას.
ამ გვარი აზრი მსუფვეს ამ საგნის
შესახებ ჯერ უერთობს მცენიერებაში.
მაშასადამე, მცენიერების აზრით,
ყოფილა იმისთანა დრო, როდესაც
ქვეყნიერება შესდგებოდა მხოლოდ
უსული ნივთიერებისაგან და შემდეგ-
კი ამ უკანასკნელისაგან წარმოსდ-
გნენ სულიერი და მცენარეანი.

ფალესონი

საომრად მივეუგუნებოთ,
გვირგვინი დაიწყო მღერაო,
მისმა სავირო სიტყვებმა
ლარსიკ ადელევაო:
„ხალი მალსი ხნაო, ქართველნო!“,
მეფრად იძახდა ყველაო,
ასმა ათასნი გაუწყვიტეთ,
ნამღერი დავეშველოო...
დ. მახანელი

სულიერ არსებათა და მცენარე- თა მგზავსებად განჩნა

(ბიოლოგიური წერილი)

მცენიერებე დიდი ხანა იმის ცდა-
ში არიან, რომ გამოკვლიონ, თუ
როგორ აღორძინდა ქვეყნად სიკო-
ცხლე და მრავალნი სხვადასხვა
გვარნი სულიერი არსებანი და მცე-
ნარეანი. აღძრა მცენიერებაში ის
სავანტი, თუ რა დამოკიდებულება

ბა ფულად აღმოუჩინათ დახმარება.

გაზ. „მშვიდის“ რედქციის შემადგომლობა დაუწყია უმაღლესის მთავრობის წინაშე, რომ ნება მოგვეცით კვირაში ხუთი ნომერი გამოვეყენებინათ, სამის მაგივრად.

მომავალს 1898 წ. სახმადრო ბევრის გარდასახვად ვაწყვეთ იქნებინათ ის ახალგაზრდანი, რომელნიც დაიბადნენ 1876 წ. 1 ოქტომბრიდან 1877 წ. 1 ოქტომბრამდე.

გაზ. „კავკას“ ატყობინებენ ენიბონიდან, რომ სომეხთა კათოლიკოსი მკარტი 27 დეკემბრის ტრევანში წავა და მერე ტფილისში ჩამოვა.

გაზ. „ახ. მიმ.“ პეტერბურგიდან დეპუტთა ატყობინებენ, რომ შინაგან საქმეთა სამინისტრომ ფოთის ექვსკლასიან საქალაქო სასწავლებლის მოსწავლეთა დამხმარებელ საზოგადოების წესდება მოიწონა და დამტკიცა.

სატახტო ქალაქების გაზეთები იუწყებიან, რომ ახალი კლდეთა კორპუსი, რომელიც უნდა დაარსდეს ჩრდილოეთ კავკასიაში, დაარსდება კავკას და არა ეკატერინოღორში.

სოფ. შაღა. 18 დეკემბრის შემდეგი უბედურება დატრიალდა. გაიჭრა მცხორებელი ნიკოლოზი ჰაეროლის ძე იმერლიშვილი ჩავიდა ჩელთის ხევში, სადაც კამეჩის მძვარი ეგდო თურმე და საფარს ამოეფარა, რომ ნადირი მარა მძვარეობდა და დავხოცავო. მოათლევ მღელ მოსულან მგლები და დახვეციან მძვარს, იმერლიშვილსაც უსრულია თოჯინა, მაგრამ, საუბედურად, თოჯინა კუდი უკან გამოვიარდა, შიგ შებუნში მოხვდა და იმერლიშვილი იქვე გარდაიცვალა.

ს. აკანა, (გური). ასკანის შემრავლებელ-განსახლებელთა ამხანაგობამ, რომელიც დაარსებულია სოფელ ასკანში ადგილობრივ ინტელიგენციის თაოსნობით, დაიწყო თავისი მოქმედება ორს იანვარს ამა წლისა და დღეს ამა ამხანაგობაში ირიცხება

მეცნიერებაში კიდევ შემდეგი საკითხი ამ საგნმა გამოიწვია: თავის თავად ჩნდება „უპირველესნი“ მიკროსკოპულიანი არსებანი ქვეყნად, თუ შთამომავლობით?

ჩვენ ვიცით, რომ ყოველი არსება წარმოსდგება მისი მგზავისავე არსებისაგან; ყოველი ფორმული ჩნდება იმ გავრსიან ფორმელს კვერცხისაგან; ხოლო ყოველი მეცნიერებე ამევე მეცნიარის თესლისაგან. ამგვარი წარმოსდგენა, რასაკვირველია, ყოველთვის იყო როგორც მეცნიერებაში, ისე ხალხშიც; რადან ეს მოვლენა იმდენად აშკარაა, რომ ეკვი შეუძლებელია. მაგრამ სულ სხვადასხვა არის ეს საკითხი გამოკვეტილი მიკროსკოპულ არსებათა შესახებ.

პირველად მიკროსკოპული არსებები მე-XVII საუკუნეში აღმოაჩინა ლევენიუქმა, პოლანდელმა მეცნიერმა, თვალ-მადილის შუშის წყალობით. აღმოჩნდა, რომ მიუღი არე-ბირე სასვეთა თვალთ უხილავ არსებანი. როდესაც ნაშეღილი მიკროსკოპი შემოიღეს, მაშინ უფრო რი-

კითხვებში, ამ საზოგადოების კომიტეტის მიერ გამოთული იქნება საშესვლო და საცდელი სადამო. დასაწყისი 71, სააზრებო წევრები შესვლისას ყველგან არაფერს იღიან, ხოლო სტუმრები—10 პა.

პატარა საზუბარი

— ეს „ლალი“ რა ხელობის კაცია?

— მწერალია.

— უკაცროდ, მოკრივე უნდა იყოს.

— როგორ თუ მოკრივე? რას ამბობ?

— თუ არ მოკრივე, განა ნამდვილი მწერალი ვიქნებით,— ჩვენ ამ ენაზე ბევრნი ვართ, თქვენდა საუბედუროდ? * მწერლობა განა მუშტო-კრებივა, რომ ბევრი ცოტას სჯობილდეს? სხვას რას ჰწინავს ესეთი ქაღალდი, თუ არ მუჭურასა და მუშტის მოღერებს? მწერლობაში — ვინ ბევრია და ვინ ცოტა — რა სათქმელია? მწერლობაში განა ცხოვრანი თიკანთივან მაგ საწყვათი განიჩრვიან? ვინდ ბევრი იყოს, ვინდ ცოტა, საქმე ის არის,— შიგ რა ჰყრია.

— ეს, შენც ერთი..

— როგორ თუ მეც ერთი.. განა ნამდვილი მწერალი ამისთანა ქაღალდი იკადრებს მოედინდამ ბურთის გრატას! ეს რა მწერლის საბუთია, თუ ღილიანა არ წახდენი? რომელი ჯგავაგი მწერალი იქნება იმისთანა, რომ მინამ ამისთანა იტყოდეს, ათჯერ არ წამოწითლდეს. ბევრი ვართო!.. თუნდ მართლა ქვიშაზე უბრავლენს იყენენ, ამით მითამ რა? კალია კი არ არის ხოლმე ბევრი და რა კარგია? ერთი მარცხალი ხორბლისი არა სჯობია მთელს ხევსკოლას! ბევრნი ვართო! ქუთუისა და გონენის საქმეში, როგორც მწერლობაა, საცა მძლეველი მართალია და ძლეული მტეუბანი და საცა ამისათვის მარტო საბუთი სავსეა და პირში წაუღვდეს ბევრი რაა, ცოტა რაა? დაჩინი ერთია და ამით მითამ რა? მითამ ათასს, „ლალი“ სჯობია ერთს დარგის? საცა საქმე მუშუთი მოკრევაზე, იქ, იქ-

* კვირას, 4 იანვარს, საღამოს 8 საათზე, ავგაბლანადლის დარბაზში სკენის მოყვრათა მიერ ქართული წარმოდგენა იქნება გამართული. წარმოდგენენ ერთ-ერთს ჰიუსს „გუყრას“. ადგილების ფასი— 5 კა.

* თბშაბათს, 14 დეკემბრის, საღამოს 7 საათზე ცესხლ გაუჩნდა მიხეილის საჯანმეურნო სულით ავადმყოფთა განყოფილება. საჯანმეურნო ცესხლ ღუმელიდან ავად წავიდა. ავადმყოფები მათვედ სხვა რთაზში გადაიყვანეს და ცესხლ საქობმა რაზმმა ჩააჭრა. ზარალი დიდი არ არის.

* დღეს, 28 დეკემბრის, ლთობის წინააღმდეგ საზოგადოების საჩივრში და სპე-

ციონად შეისწავლეს ეს პაწევიანი არსებანი, მაგრამ ამ ბოლოს დრომდე იმითი თვისებანი ჯერ კიდევ კარგად არ იცოდნენ; დიდხანს ვერ გავივით მეცნიერებს, როგორ ჩნდებიან და მრავლდებიან ამგვარი არსებანი.

ამის უკადინარობამ გამოიწვია მეცნიერთა შორის ის აზრი, რომ „უპირველესნი“ მიკროსკოპულიანი არსებანი ქვეყნად თავისდა თავად ჩნდებიან და დიდის ხნის განმავლობაშიც მუშაობდა ეს „თვით-გარეჩენი“— generatio spontanea — თეორია.

ფილოსოფოსი არისტოტელი იტყობდა დამაბლნივითებისაგან ჩნდებიან ზოგეთირთა სულიერი არსებანი. ამითი ფილოსოფოსი ამბობდა, რომ შეიძლება რომელიმე ნივთიერებისაგან თავისდა თავად განჩნდეს სულიერი არსებანი. უწინდელ დროში ამბობდნენ, რომ ნამისაგან ზოგეთირთა მწერი ჩნდება. დიდის ხნის განმომავლობაში იმ აზრისანი იყვნენ, რომ დამაბლის ხორცისაგან ჩნდება თეთრი კიბები,

ნება, ამისთანა ქაღალი ანგარიში მისაღები იყოს, მწერლობაში მაგისთანა რამ რა მოსატანია? როგორ გგონია, განა ერთი ქუეა ათასს უქუეობას არა სჯობია?

— უნდა სჯობდეს, თუ რუსთაველს დავუკრეთ, აი რუსთაველი რას ამბობს:

სი ათასსა აჯობებს, თუ გამოჩვეთი მწერი.

— მაშ რას მაქინია ქაღალი „ლალისა“? რა მუჭარაა „თქვენდა საუბედუროდ“? მითამ მოგსევით და წავიღებთ?

— ეს, შენც რას გადაეიღე? ბაშვილი უხი-ფხი. არ იცი, ბაშვი, რომ ჯოხს გადაჯდება, თავი მხედარი ჰგონია.

— არა, ძმაო და მეგობარო, ეს ჯობ-ცხენობა არ არის. ეს დროთა ნიშანია, ბევრნი ვართ, თქვენდა საუბედურად! ეს იცი, რა მაღალი ზნეობური ქაღალია! ბევრთანა ცოტამ „სლო“, ძლიერთან უძლეურო „ნოუ“. მიიღ და ნუ იტყვი:

„ზაშა მ სტყვა, ზაშა მ კარს, ზაშა მ საქმე მისგან აქოლი..“

— თუნდ ევეც არ იყოს, დიდი სახელოვანებაა განა, რომ ბევრნი არიან და სხვის საუბედუროდ არიან!.. დიდი სიარცხილი იქნებოდა განა, რომ სხვის სახელოვანად ყოვილიყვნენ. აი გიმი, ჩვენც მწერლობა, აქამდისც მიხვედია.. რას იზამ?

კარგი რამ გგვრდეს, გვიკერდეს, ავი რა საცვიფრო.

ძაბიული საღამო პატარაზრგში.

გაზ. „Новое Время“. ში უკვე დაბეჭდილია ამავე შაბათს, 20 დეკემბრის, პეტერბურგში გამართული ქართული საღამოს შესახებ. საღამო გაუხმათავთ „ყეთლიშობილთა კრე ბულის“ დარბაზში ქართულ დარბაზსტუდენტთა სასარგებლოდ. ასეთი საღამო ავტრ უკვე მეოც-დათამე წელიწადია, ყოველ წლივ იმართება. წელსაც ჩვეულებრივ დიდ-ძალი ხალხი დაესწრა, ბევრნი ულაგოვარბისათანა; მწერალი ათასი და ამით მითამ რა? მითამ ათასს, „ლალი“ სჯობია ერთს დარგის? საცა საქმე მუშუთი მოკრევაზე, იქ, იქ-

* იანვარს, 28 დეკემბრის, 1897.

ალარ გადარჩა, რაც მიკროსკოპმა დაგვარწმუნა? ეს მოვლენა იმდენად საგვარსმხიროდ მიანდათ, რომ სრულიად დაჩწუნდნენ მეცნიერნი, მიკროსკოპული არსებანი თავისთავად ჩნდებიან ქვეყნად. შემდეგ კი, როდესაც მიკროსკოპულ არსებათა თვისებანი უფრო დაწვრილებულ შეისწავლეს, განსაკუთრებით პასტერის გამოკვლევათა შემდეგ, აღმოჩნდა, რომ მიკრობები ანუ ბაცილები, რომელთა უმრავლესობას პაწევიანა ჩხრის მიგზავდა აქეს, გამარვლების დროს ვაღებდნენ ხოლმე „სპორებელ“, რომლებს მოყვანილობა უფრო რგვლია. „სპორები“ იმითი არიან შესანიშნავნი, რომ იქ, სადაც ბაცილა ვერა სძლებს და იღუბება, „სპორები“ ძლიერ კარგად აღიბნება. ამგვარად, ჩვენ რომ ბულიონის ვადლეოთ, თუქცა დიდლინის დროს ბაცილები დაიხორციენ, მაგრამ იმთს „სპორებს“ ვერავფერი დავკვლით, ცოტა ხნის შემდეგ „სპორები“ გაიძიქნენ ბაცილებად. „სპორების“ შენიშვნა მიკროსკოპით უფრო ძნე-

ლინობა სჯობდნენ. ქართული ქაღალიც ბევრნი იყვნენ საღამოს შესაფერ ტანსაცმელში, კაცებსკი თავისი ეროვნული, ქართული ტანსაცმისი ეცათ.

ცეკვის წინაღ კონცერტი იყო გამართული ორს განყოფილება. სტუდენტთა ხორბო, ბან ბალანჩიძის ლობჯინაძის, რამდენიმე საერთო სიმღერა იგალობა და ქართული გულ-წარბაცო ცეკვა თამაშ-გამართა. შემდეგ ელანობა იმღერა არია „გოგორ“-ის ოპერადან, ქანა იაფო-რსკიმ ლეჟი წაიკითხა, კონცერტ-შივე კონაწილობა მიიღეს ქანა ჩუბენისაგან, ვორობნისკიამ, მ-ნა შულისმანმა და სხ. დიდის ინტერესით ელოდა საზოგადოება მესამე მოქმედება ქართულის ოპერის „თამარ ტყებრი“-სას, რომლის მუსიკაც დაწერილია ბან ბალანჩიძის მიერ. ეს ოპერა მწვენიერად იყო მოწყობილი როგორც სცენის მხრივ, ისე მონაწილეთა ტრან ჩატელობით. მუსიკის მხრივ საუცხოოდ ჩაატარეს სცენა, რომელშიაც ქაღების ხორბო ჰგალობდა. ორკესტრის პლოტარობა და ბანი დეკორ-შენი. დასასრულ კაცებისა და ქაღების ხორბო შერთა და ერთად იგალობეს. საზოგადოებაცა და თეთი კონცერტში მონაწილენიც ისეთს აღტაცებაში მოვიდნენ, რომ საერთო ტანსაცმის კერის დროს ბანი ბალანჩიძე ხელით აიყვანეს ხალხთა და დიდხანს აქანებდნენ სცენაზედ.

დასასრულ ცეკვა დაიწყო. ცეკვა ავტრ 30 წელიწადია დიდის ხელოვნებათა და ცოდნით პლოტარობა ბანი ჩუბენაშვილი. ახალგაზრდა დიდის გრძობით ცეკვადა; ამ ცეკვის დროს განსაკუთრებული ყურადღება მიიპყრო მომხმარებელთა ლეკურმა, რომლის ცეკვითაც ქანა მ. მ. პეტრამ აღტაცებაში მოიყვანა როგორც შვილინ კავასისი მისინანი, ისე ჩრდილოეთის ბარსანი.

საღამო წაგითიდის 4 საათზე დასასრულად.

წამილი კახეთიდან.

წელს შემოღობამზედ ხანგრძლივი გავლდა დაიკურა. როცა იმერეთი

ლოა, ვიდრე ბაცილებში და ამიტომ მხოლოდ შემდეგში შევეტყუე „სპორების“ თვისებანი, თუ ძლიერ დიდხანს ვადლეუ ბულიონში, მაშინ „სპორები“ დაიხორციენ და ბულიონში, თუ, რასაკვირველია, პაწერი არ შედის ბოთლში, ვერასოდეს ვერავითარი მიკრობი ევლარ განჩნდება. ამ რიგად დამტკიცდა, რომ თავისდათავად არც ერთი სულიერი არსება, იმისთანა „უპირველესი“-კი, როგორც ბაცილთა და სხვა,— არა ჩნდება ქვეყნად. ევოლიუციის თეორიადან შეგვიძლიან ის დავსკენათ, რომ ყოფილა ისეთი დრო, როდესაც ქვეყნად უსული ნივთიერებისაგან სულიერი არსება განჩნდა; ესე-ი, როგორც ჩვენ მიერ მოყვანილი მაგალითადან სჩანს, ამ გვარად სულიერი არსებათა განჩნდა აღბა სდება, ესე-ი მხოლოდ ერთი ადამა ჩნდება მეორისაგან. თუ კი ერთხელ განჩნდა სულიერი არსება თავისდათავად უსული ნივთიერებისაგან, რატომ უნდა აღბა ჩნდებოდა, იკითხავთ, ამის შესახებ მეცნიერებაში გამოკვეტილი აზრი არ არსებობს.

უამინდობას უჭირდა და „ტალახის“ მაგიერ „გორასს“ შესთხოვდა, სწორედ მაშინ კახეთის გუბერნი-დელა კაპოზა მუხს უწოდდა და სთხოვდა დამკრის, „გორასს“ ტალახად შეეცალა. მართალია, დიდებულად არ დაუვლია მანდილონობას, ლაზარე არ უტარებია დიდიხსიათა, აღარ გვიდა გორახი, დიმიტრი მოგვეტო ტალახითა, მაგრამ ეს იმიტომ, რომ შემოდგომობით ნაკლებად იციან დიდებულად სიარული, თუმცა გვალვამ იცი დიდი ხანი გასტანა, სამი მეოთხედი ხნულსა და დაიესილსა დიდ ხანს ღარს გაუღვივებელი. მართალია, უფრო ხშირად მეტს თელს ახნევენ ხნულზედ, ვიდრე საჭიროა, მაგრამ თვეობით მშრალად დარჩენილი თელს ძალიან დაზარალდა ყოველგვარის მწერისა, ფრინველისა და მინდორის თავისაგან. მინახავს თავის სიროვნად მუქით სახვეტი ხორბალი, რასაც მწერი და ფრინველი შეესპადა, ამის სიბერე-ცხოტავეს მოსული ჯგუფი შეგვატყობინებს. ხოლო დარწმუნებით შეიძლება თქმა, რომ ყველა ის ნაფარეხი, რომელიც გვალვას მოჰყავს, ძალიან თხელს ჯგუფის მოიყვანს საზოგადოდ და განსაკუთრებით ის ნაფარეხი, რომელიც ნაზავებსა და ტყის პირებს ახლო იყო, რადგანაც იმას საერთო მტერი—მწერი, თავი, ფრინველი ხერხს არ დადგირა. გვალვამ ორს უხეზდ მეტს ხან გასტანა და ამდენს დროს, რასაკვირვებელია, დაწვეული მარცვლი ძალიან იზარალებდა.

11 დეკემბრის საღამოს დაიწყო თოვად და 12-ს დღით გადმოვიდა. მცირე ხანი ითოვდა, მაგრამ თოვად ბარბაქანი იყო. 12-ს დღით თოვლი იყო 42 სანტიმეტრი, ზოგი ერთს ადგილას ამხუდ მეტეც. ამის შემდეგ აღარ მისულა თოვლი 18-მდე. თოვლი დედამიწა მშრალი დაშვდა, ზედაც ყინვები დაიჭირა. 13-ს დეკემბრის თოვლი დალია 10 სანტიმეტრი, ასე რომ 32 სანტიმეტრი სიღრმეა ჰქონდა. სამაგიეროდ, ყინვა გაძლიერდა. დღით 8 საათზედ 9¹/₂ ყინვა იყო და მიუღს დღეს 7 ჰქვემო არ ჩამოსულა. 14 დეკემბრის თოვლი კიდევ დადბოდა, 22 სანტიმეტრი სიღრმეა ჰქონდა მინდვრად, ლაზე ყინვა 10¹/₂ ადგილად, დღით 9¹/₂. შედეგად თოვლიმ ნელ-ნელა დაიწყო, თუმცა ერთი წვეთიც არ გაშვარდნა, რადგანაც გამბეულად ყინვა 5¹/₂ ჰქვემო არ ჩამოდიოდა; 8¹/₂-მისი კი ხშირად აღიდა. თოვლი თანდათან გამგარდა, 15—16 სანტიმეტრი სიღრმეზე დადდა, მაგრამ მწველი გადასახვეტი უქონდა, ისე გახვარა ყინვა. 18 დეკემბრის დღით ყინვა დაიწყო 3¹/₂-სამდე და თოვად დაიწყო. გვეგონა, ჩვენც ქართლელის დღე დაგვადგებოდა, დიდი თოვლი მოვიდოდა, ის-ი არა, მინაწევრი გადმო, თუმცა თოვლს ველოდებით, მაგრამ დაუმერა ცივმა ნიაბმა, გადმოწინდა, ყინვა იმეტა. 19 დეკემბრისაც ისევ ყინვა იყო, ნაკლები-ვი წინაღულზედ. 20 დეკემბრის დღე დათბა, რომ თოვლი დნობდა დაიწყო, 21 დეკემბრის სიბოძე უფრო იმეტა, მაგრამ ჯერ ნაწინობი ნაკლებად არა ტყველდა.

ამ გვარად, დღესაც დედამიწას თეთრი საბუჯი სახანი ჰხურავს და ამ სახანზედ დასრიალებენ მარხილები და პატარა ცივები.

თელავსა და ტფილისს შუა მოსი-არულე დილიჯნები იძულებულ იქმნენ თელავიდან უკარამბდის და უკარამბდის თელავის მხარისკენ უხედავად სირაღებინა მგზავრები. დღესაც ამ მდგომარეობაშია მგზავრება.

რაი საგარეგნო გზა თოვლი შეჰკრა, ტვირთის მზიდველი ფურცლები ჩაღა-უნის ხეობით თელავიდან წყნე ხეობა კახეთამის, სხვა გზა აღარ არის. სირაღები აქამდის უკლებდნენ დღის ფსის და წყნედა, რაც შეეძლოთ ერთმანეთს ამგარებდნენ, ლანძღვითა და წყველით იხსენიებდნენ, ვინც ღვინოში ღირებულს ფასს აძლევდა. რასაკვირვებელია, იმისთანებაც ვხვდებით, რომლებიც მივიდნენ, როგორც შემხვდათ იყიდეს და წილეს ღვინო. ამათ ჯავს უკან ჯდომისათვის არ ეცალათ. ეტყობა ამით ვაჭრობა სხვის ცუდაზღვი-არაბი დასამყარებელი, არამედ მეტის გაყიდვით უნდა მოგება ჰქნებოდა და არა ცოტას გაყიდვით ბევრი მოგონ. პირველად ჩხუბიანობა, რომელსაც კაკავის გზის საღვურების შემთხვევებში ჰყოლოდა შეპირებული, იყიდა დიდიხსილ ფასად ღვინო და წილი, ამისაგან მიცი-ველმა ფასმა ისე გააძვარა ჩასაფრებული სირაღები, რომ, გვონებ, ტყის ამისოსი-კი არ შეაჩინეს გაულა-ნძღავი. ასევე მოიქცა კორკოზოვი, „ახალი ბუფეტის“ ბატონი, და გიორგი ჰუვაჭავაძე, სოსო კოლელიც და სხვ. სხვები დადგომდნენ, სახალე (48 ვედროს) ხუთ თუმანად უფრო-დათ ეყიდნათ ე. ი. ვედრო თითქმის მანეთად. ამათში აღმოჩნდა ერთი ჰეტერობრივიდგან მოსულიც, გვარად არაფორიოვი. ამან თითო თელავის მო-ვაჭრისაგან იყიდა 50 მან. სახალე (48 ვედრო) და როცა გაძვირდეს ჰუხუხეს, მაგ ფასად როგორ მივიცი ღვინოთ, უნახა: „პირში არ ჩიშვებოდა, ისეთი იყო, დიმიტრ თმა უშველას, მომაზროდა, იმ დღისას აქ ვეზახს მეშუა ავ დაპლავდა“. ამა, ამისთანა მოვაჭრე გაუკეთებს ბაზარს კახურ ღვინოს, აი რუსეთის ბაზარი იმიტომ-კი არ აქცევს ზურგს კახურ ღვინოს, როგორც ზოგიერთს ჰგონია, რომ იგი უტყობა-ქვეყნის ღვინოებს ჰკავს გემოთა, არამედ იმიტომ, რომ რიგია ის ღვინოს ბაზარში ვაჭარნი არიან არის. ჩვენნი ღვინო როგორც არის, იმ სხობით უნდა გავიდეს ბაზარში, იმ გარჩევით, რომ უკეთესის დაკვირვებით დავაყენოთ. ეს დაკვირვება ის უნდა იყოს, რომ უფრო იქმნას სი-სუფთავად და ცუდი, ყურძენი კარგად გადირჩეს, თავის დროს დაიკრიფოს და რიგინად იყოს ღვინო გადღე-ბულ-მოვლილი. სახეში უნდა მივი-ლოთ ის უბრატესობა ჩვენი ღვინო-სა, რომ იგი არცე შემოიღის, ამი-ტომ იმის თვე სხვა ქვეყნის ღვი-ნობთან წელიწადად უნდა ჩათვა-ლოს. ქიზიყის ღვინო ერთს თვეზედ შემოიღის, ზემო კახეთისა აღმოსავ-ლეთიდან მოკიდებული დასავლეთისაკენ 2, 3, 4 და 5 თვეზედ და-წურვის შემდეგ. ამ გარემოებისათვის არავის მიუტკევა ყურადღება, სირა-გების მეტს. ქიზიყის ღვინო 4 და 5 თვისა სხვა ქვეყნების ღვინოთა მდგომარეობით ძველ ღვინოდ უნდა ჩათვალოს. განსაკუთრებით ხირსისა და გურჯაანის ღვინო დეკემბერ-სა და იანვარში ისეა შემოსული,

რომ ძველს ღვინოში ვერ გამოარჩევთ, თუ კარგად არის შენახული. ეს უბრატესობა ჩვენი ღვინოს ნებისა გვაძლევს ადრე გავიტარათ იგი ბაზარში და მის დადგომას არ ეცუდოთ, რაც დიდს ხარჯსა და მიწურვობილობას იხსიერებს. საქმე არის არის, რუსეთის ბაზარში ისეთი გავიდეს, როგორც არის. მართალია, ამ ბაზარში დამტკბარ სასმე-ლებს არიან შეეფუძვნა, მაგრამ კი-ზურგისა მალე შეეფუძვნა, რასაც უნდა გავიგებოთ. ვაჭრობის წინააღმდეგ და თუ ზომიერად იმხარა ავადმყოფმა და თუ ნამდვი-ლი კახური ღვინოა. რუსეთის ბა-ზარში შევს ღვინოს ის უბრატე-სობაა აქვს, რომ იგი ლოთობის წინააღმდეგ წაშლია. იქნება გვე-ცინათ კიდევ, მაგრამ ეს-კი ასეა, როგორც ვხვდებით, რუსეთის ბაზარში რაც სასმელებია, ლუღის გარდა, თუ იმ სასმელებით დათარა ადამიანი, მგორე ღღეს, ძილის შემდეგ, ისევ სასმელს ეტანება. ეს თვისება ესრედ წოდებულს „სიფუხის“ და სხვა სასმელების ექვს გარეგნა. კახურს ღვინოს-კი სწორედ წინააღმდეგე თვისება აქვს. იმიტი დამთვარილი მგორე ღღეს სრულიად აღარ ეტა-ნება სასმელს, ყოველ გვარს სასმელს ერთდურად, წყლისა და ჩაის გარდა. ეს თვისება კახურის ღვინოსა ძვირ-ფასად უნდა ჩათვალოს რუსეთისა-თვის, სადაც ლოთობა ასეა ვაჭ-რის შირკნით. ეს თვისება კახურს ღვინოსა ავტოლოზივად გამოცდილ-ვებზედაც არის დამოკიდებული. ვინც-კი მოსულა აქ ამ 20 წელიწადში „რუსული ლოთი“, გვიჩვენია კახურს ღვინოს სმა და შესწევია კახურს ღვინოს, იგი იმ გამბულ ლოთობი-საგან განკურნებულია. თუ დამთვარე-ლი თავისუფალ დროს, გამოძინების შემდეგ თავისი საქმე რიგინად უკე-თებია და კახურის ღვინოს თვისება დადლოცნია.

ნაღვრელი

რუსეთი

— ამ ეკამად საერთო განათლების სამინისტროში პროცენტი წარადგინო-ლი იმის შესახებ, რომ ყოველ წელს მოსწავლე ოლქის მზრუნველის კან-ცელარიასთან საქაიბოა ცნობილია შესატყობი ბიურო იქმნას დაარს-ბულია. ბიურომ შესხვინა სამუშაო უნდა მოუქმენოს ღარიბ და უღელ-ლოლ დაჩრქნულ მასწავლებლებს.

— საერო განათლების სამინისტროს 19,950 მ. 50 კაბ. გადაუღო იმ სამხრეთ-დასავლეთის გუბერნიე-ბის სასწავლებელთა მასწავლებლების დასაჯილდოებლად, რომელთაც წე-ლიწოდში 300 მან. ნაკლები ჯამ-გირები აქვთ.

უცხოეთი

— ჩინეთში, ამ ბოლოს დროს ყურ-ნალ-გაზრდებში ხშირად ვაჩივობდა ხო-რავ, რომ ევროპის დიდთა სახელ-მწიფეთა აზრად აქვთ ჩინეთი განა-წილი. გავ. „Figaro“ ამის შესა-ზებ სურებს: „უკანასკნელად შეკრე-

ბილის სტატისტიკურის ცნობები-დან ჩანს, რომ ჩინეთში 400 მილი-ონი სული მცხოვრებულია. ამოდენა ხალხმა რომ თავი გამოიღოს, რაც დაბნადა შესაძლებელია,—ევროპის სა-ხელმწიფოთა იმართან საბრძოლვე-ლად აუარებელი ჯარი დასკურდებო-ს შეიძლება მხოლოდ რამდენიმე სასა-დრო გემი გიფაზანოს და ეს-კი სა-ქმარისი არ არის, რომ ამდენი ხალ-ხი დამიწოდის და ხელში დაიჭიროს. ევროპის ყველა სახელმწიფოს ფლო-ტის-კი გაუჭირდება ეს საქმე. ხო-ლო ევროპა მთელს თავის ფლოტს მარტო ჩინეთში ვერ გაზავნის, იმას სხვაგანაც ბევრი საქმე აქვს. ხშირად ჰქვირობენ, რომ ჩინეთი უძლიერაა, რომ იგი წინააღმდეგობას ვერ გაუ-წყვეს ევროპელთათა. ეს აზრი შეე-ცდარი აზრია და ვინც ამას ამბობს, ის ჩინეთს სრულიად არ იცნობს. იმ დღეს, რა დღესაც ჩინელები მიხვდებ-იან, რომ ჩინეთს განსაკუთრებულ მო-კიდებლობა აქვს, რომ იგი ლოთობის წინააღმდეგე წაშლია. იქნება გვე-ცინათ კიდევ, მაგრამ ეს-კი ასეა, როგორც ვხვდებით, რუსეთის ბაზარში რაც სასმელებია, ლუღის გარდა, თუ იმ სასმელებით დათარა ადამიანი, მგორე ღღეს, ძილის შემდეგ, ისევ სასმელს ეტანება. ეს თვისება ესრედ წოდებულს „სიფუხის“ და სხვა სასმელების ექვს გარეგნა. კახურს ღვინოს-კი სწორედ წინააღმდეგე თვისება აქვს. იმიტი დამთვარილი მგორე ღღეს სრულიად აღარ ეტა-ნება სასმელს, ყოველ გვარს სასმელს ერთდურად, წყლისა და ჩაის გარდა. ეს თვისება კახურის ღვინოსა ძვირ-ფასად უნდა ჩათვალოს რუსეთისა-თვის, სადაც ლოთობა ასეა ვაჭ-რის შირკნით. ეს თვისება კახურს ღვინოსა ავტოლოზივად გამოცდილ-ვებზედაც არის დამოკიდებული. ვინც-კი მოსულა აქ ამ 20 წელიწადში „რუსული ლოთი“, გვიჩვენია კახურს ღვინოს სმა და შესწევია კახურს ღვინოს, იგი იმ გამბულ ლოთობი-საგან განკურნებულია. თუ დამთვარე-ლი თავისუფალ დროს, გამოძინების შემდეგ თავისი საქმე რიგინად უკე-თებია და კახურის ღვინოს თვისება დადლოცნია.

ნაყვესი

— ქვეყანაზედ ასეთა წესა არ არის, რომ ამ დაირეკუვდესო, შეკავსათა ერთი მორებს.
— არსო, აუხარდა მეორე.
— ანა დამსახველ ერთი მაინც?
— აა, მაგათათა: მე წესად მაქვს, რომ ნისას ანასილად და მევეც, არც თერსად და არც მეწუღას და ამ წესს თავისი დაქმა არ დაკარდავო.

შინადა-ბაზიმიბილდა

(ამოკრებული ამბები)
მთელს ქვეყნებზედ უფირფასი გახე-თი იბეჭდება დოქტრინების ქალაქ კლო-ნდაში. ეს ქალაქი ძლიერ მდიდარია, რა-დგანაც მის მახლობლად დიდძალი ოქრო აღმოჩნდა. გახუთს სახელად ეწოდება Klondyke Morning Post; წელიწადში დროს 750 მანათად; თითო ნიშნის დროს 15 მანათად, გახუთი ვანცაბების დაბეჭდვში თითო სტრიქონში იღებს 150 მანათს. კლონდაში ოქროს თითქმის სულ დაკლ-და ფასი. აქ მჭირა უფრო ახერხი, ვიდრე, მაგალითად—შაქარი. ასე რომ ვაჭრე-შაქრის ფრინელი ოქროს ქიზას ვაჭრე, წინაში მჭირ მოვიდესო. ოქროს ქიზა აქ უფრო მჭირა თუმცა შაქარზე.

დღითაც ქალაქში ისეთი დიდი მოძი-რობაა ჩინების გაჭეხისა და ქვლებისა, რომ ფრთხილ სიარული ძლიერ საშიში გახ-და ამ ქალაქების ქუჩებში, ამიტომ ზოგი-ერთი დიდ ქალაქში ხელა მიწის ქვეშ კა-რავა დიდ სიღრმეზედ აყვებენ გვირაბებსა და გვირაბში რიგის გზებს. ამ გვირაბ გუ-ბი გაყვად ლონდონსა და ნიუ-იორკს. მაგრამ გვირაბისა და გზის გაყვება მიწის

ქვეშ დიდ სიღრმეზედ ძლიერ ძვირად ჯდება. ესეა ანგარა გვირაბებსა და გზებს პირდა-პირ ქუჩის ქვეშ აყვებენ. გასიხარა ქუ-ჩას, დაწყოვნ რიგის მაგარ კოჭებს, დაავებენ ქუჩას და ზვედენ მიკერწყდენ. ამ გვი-რადა თავის თავად გაყვადება გვირაბი და შიგ რიგის გზის ლონდადს დაავებენ. ასე-თი გზა შარნას მაგარ კოჭებს ბუღაბუშში, სიგითი მის 3¹/₂ ვერსია. გვირაბი სიგე-ნიამ 8 საენია, სიმალით 1¹/₂ საე. გვირა-ბში ორ რიგად არის დავებული რიგის გზის ლონდადვი და ვლეტრონის ძალით დაღის მატარებელი, ალგა-ალგა ვაჭარო-ულია საღვრეთის. კაცი კოჭე ჩავს და მ-ტარებელი წაჩაღება. ევერ ან არა, რომ ამისი გზებს სხვა დიდ ქალაქებშიაც გა-აკეთებენ.

ქართული კალენდარი, 1898 წ. ზ. ჰი-ქინძისა.

ჩვენ მივიღეთ „ქართული კალენ-დარი 1898 წლისა“, გამოცემული ზ. ჰიქინძის მიერ, ფსი ორი შა-ურს. იგი შეიცავს ჩვეულებრივს სა-კალენდარი ცნობებს. ერთი თავისუ-ბური, განსაკუთრებული თვისებაც შეეწინათ ზ. ჰიქინძის კალენდარს; შიგ შეხვდებით ასეთ პაწა წერი-ლებსაც: „სიხმის ასხანა“, „პატივის სითბოს და სიცივის განმწე-მომტყუე-ბუღენი“. პირველს წერილში შემდ-გენელი ამხართლიანად ჰპირდება: „სიხმის ასხანა ტყუულია, უფრო მამაბო, ხელოსან, მუშა ხალხს სწამს; ამათის რწმენით სარგებლო-ბენ ზოგიერთი შარლატანი პირები, და ესენი უფრო ავრცელებენ ცრუ-მორწმუნებსა“.

მეორე წერილიც ფრიალ საყურა-დებოდა; იქამდის საყურადღებო, რომ, თუ თქვენი ნებაც იქნება, მთლიან ამოვიწერო:

„მეგაფანდრები და სხვა ასეთი პ-ტურის პირები“ გაქუნდარმა სიხარად „სტუქთან“ ხოლომე. ესენი ხან წამას ჩაქნეს, ხან თოვლს, ხან ჰანს და ხანს სხვა ასეთ რამებს. ყველა ესენი მეგ-აფანდრების მარტანობა ზურსება და ამიტომ ხელსხმ უნდა გათავს მათა მოტყუების ზურსება და იფრის მოკე-დავე. ყველა ამ მოტყუალებას მოკე-დაც სურსებუ მეგაფანდრებს, რომ ხელხას მამბრება სურთ, და ხელსიგ ავადვად კომარაბებს ასეთს „სიფრეკებს“.

როგორც მხედველ თქვენი ბედ-ნიერის თვლითა, პატრიცმული ზ. ჰიქინძე ვეგარინად „ბალანეს“ იმ ვიცლი“ მეკალენდრებს, „მეტ-ყურა მატყულებს“ და „მატყუარ მატყულებს“ „სტუქულებს“ სწერენ. სიხან ესენიც სიხმის ამხსნელებსათი „შარლატ-ნები“ ყოფილან.

ამის შემდეგ, რასაკვირვებელია, ყველა დარწმუნებულია, რომ თვით ზ. ჰიქინძე აღარ მოაქცევდა თავის კალენდარში „ცრუ-წინასწარმტყუე-ლობას“ და „მატყუარ მატყულებს“ არ დაწვავსებოდა. ჯერ ისევ დ. ჰ. თვითგება ბინა, რომ „благоразумие званіте не может иметь никакого результата.“

აბა მამ გადამვლოთ სამი ფურ-ცელი. აქ ნახავთ ასეთს „საბუჯი-რა ტყუილებს“. იანვრის 1—4 ცი-ვი დღეები 6 ყინვა 7—8 სიბოზ. 20 ანდრის ცვლდება. 26 თვის ბოლოს თოვლი კარს და თოვლის დრობა. ას-ივე სწორედ წინასწარ-მეტყუელი“ აქვს თებერვალსაც, მარტასაც ყველა თვის.

იხ. „Мысли и афоризмы“. Соци-алист Д. X. Тугаева.

„მეტყუარა ტყულების“ დამწერი... „ჩემი არ გითხრა, გული რით დაგწავა...“

რად მოსვლია პატრიცეუმს... „ამა მელოჩმა მყოფობა გარდა“

უმკაცრესი წყევლის ფილოსოფოსი... „აქვალთურსენები“ არიან.

ბეგალთურსენები... გეგალთური

გამოსაღები ცნობა

წითელის დვინისა, ზღადავისა და სხვა... გამოსაღები ცნობა

გასართობი

გაგივებით და უიმედოდ მიყვარხართ... გასართობი

შვიდი სათელი რომ ერთს და სამი გააქრა... გასართობი

სასამართლოში... გასართობი

ახალი წიგნები

მივიღეთ ახალი წიგნები: 1. ქართული კალენდარი 1898 წლისა...

2. სოფლის მეცნიერების... პირველი: როგორ დავიფაროთ...

3. კრემის-შატრანის... გლეხი-კაცი...

4. გუგარები (სისტიკოზი... მასალა)...

დეკემბა

(რუსეთის დეკემბა საგერცხისაგან).

26 დეკემბერი... კონსტანტინოპოლი... მოლოდინის...

3. ბაქალაქი... „Reichsanreiger“-ში... გერმანიის...

27 დეკემბერი... ლონდონში... ბირაზულ... ბერძენის...

28 დეკემბერი... უკრაინის... 48 საათის...

29 დეკემბერი... უკრაინის... 48 საათის...

30 დეკემბერი... უკრაინის... 48 საათის...

31 დეკემბერი... უკრაინის... 48 საათის...

31 დეკემბერი... უკრაინის... 48 საათის...

31 დეკემბერი... უკრაინის... 48 საათის...

31 დეკემბერი... უკრაინის... 48 საათის...

31 დეკემბერი... უკრაინის... 48 საათის...

პარტი. ვაზეთები ამბობენ, რომ გერმანიისა და ჩინეთს შორის... პარტი.

პირენეისის სტრატეგია... პარტი.

პირენეისის სტრატეგია... პარტი.

პირენეისის სტრატეგია... პარტი.

პირენეისის სტრატეგია... პარტი.

პირენეისის სტრატეგია... პარტი.

პირენეისის სტრატეგია... პარტი.

პირენეისის სტრატეგია... პარტი.

პირენეისის სტრატეგია... პარტი.

პირენეისის სტრატეგია... პარტი.

პირენეისის სტრატეგია... პარტი.

პირენეისის სტრატეგია... პარტი.

პირენეისის სტრატეგია... პარტი.

პირენეისის სტრატეგია... პარტი.

პირენეისის სტრატეგია... პარტი.

პირენეისის სტრატეგია... პარტი.

პირენეისის სტრატეგია... პარტი.

პირენეისის სტრატეგია... პარტი.

პირენეისის სტრატეგია... პარტი.

პირენეისის სტრატეგია... პარტი.

პირენეისის სტრატეგია... პარტი.

პირენეისის სტრატეგია... პარტი.

პირენეისის სტრატეგია... პარტი.

პირენეისის სტრატეგია... პარტი.

გულთბადს მძაღობას უკვებდა... გულთბადს.

თავდაზანდობის წინამძღოლი... გულთბადს.

სიყვარულის მხრით... გულთბადს.

სიყვარულის მხრით... გულთბადს.

სიყვარულის მხრით... გულთბადს.

სიყვარულის მხრით... გულთბადს.

სიყვარულის მხრით... გულთბადს.

სიყვარულის მხრით... გულთბადს.

სიყვარულის მხრით... გულთბადს.

სიყვარულის მხრით... გულთბადს.

სიყვარულის მხრით... გულთბადს.

სიყვარულის მხრით... გულთბადს.

სიყვარულის მხრით... გულთბადს.

სიყვარულის მხრით... გულთბადს.

სიყვარულის მხრით... გულთბადს.

სიყვარულის მხრით... გულთბადს.

სიყვარულის მხრით... გულთბადს.

სიყვარულის მხრით... გულთბადს.

სიყვარულის მხრით... გულთბადს.

სიყვარულის მხრით... გულთბადს.

სიყვარულის მხრით... გულთბადს.

სიყვარულის მხრით... გულთბადს.

სიყვარულის მხრით... გულთბადს.

სიყვარულის მხრით... გულთბადს.

სიყვარულის მხრით... გულთბადს.

სიყვარულის მხრით... გულთბადს.

აწარმოებს... მოსალოდნელია... აწარმოებს.

აწარმოებს... მოსალოდნელია... აწარმოებს.

აწარმოებს... მოსალოდნელია... აწარმოებს.

აწარმოებს... მოსალოდნელია... აწარმოებს.

აწარმოებს... მოსალოდნელია... აწარმოებს.

აწარმოებს... მოსალოდნელია... აწარმოებს.

აწარმოებს... მოსალოდნელია... აწარმოებს.

აწარმოებს... მოსალოდნელია... აწარმოებს.

აწარმოებს... მოსალოდნელია... აწარმოებს.

აწარმოებს... მოსალოდნელია... აწარმოებს.

აწარმოებს... მოსალოდნელია... აწარმოებს.

აწარმოებს... მოსალოდნელია... აწარმოებს.

აწარმოებს... მოსალოდნელია... აწარმოებს.

აწარმოებს... მოსალოდნელია... აწარმოებს.

აწარმოებს... მოსალოდნელია... აწარმოებს.

აწარმოებს... მოსალოდნელია... აწარმოებს.

აწარმოებს... მოსალოდნელია... აწარმოებს.

აწარმოებს... მოსალოდნელია... აწარმოებს.

აწარმოებს... მოსალოდნელია... აწარმოებს.

აწარმოებს... მოსალოდნელია... აწარმოებს.

აწარმოებს... მოსალოდნელია... აწარმოებს.

აწარმოებს... მოსალოდნელია... აწარმოებს.

აწარმოებს... მოსალოდნელია... აწარმოებს.

აწარმოებს... მოსალოდნელია... აწარმოებს.

აწარმოებს... მოსალოდნელია... აწარმოებს.

აწარმოებს... მოსალოდნელია... აწარმოებს.